

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом ТЗОШ І-ІІІ № 19
від 01.09.2021 № 158

**Права, обов'язки та правила поведінки здобувачів освіти
Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 19**

Відповідно до ст. 20 Закону України «Про загальну середню освіту» учень - особа, яка навчається і виховується в одному із закладів загальної середньої освіти. Зарахування учнів до закладів загальної середньої освіти здійснюється, як правило, з 6 років.

Статус учнів як учасників освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти, їх права та обов'язки визначаються Законом України «Про освіту», Законом України «Про загальну середню освіту», Статутом закладу загальної середньої освіти та іншими нормативно-правовими актами.

Відповідно до ст. 53 Закону України «Про освіту» **здобувачі освіти (учні) мають право на:**

- навчання впродовж життя та академічну мобільність;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування);
- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;
- забезпечення стипендіями в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

- особисту участь у громадському самоврядуванні;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення.

Учні як здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я інших, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг (за його наявності);
- повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

Здобувачі освіти мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством та установчими документами закладу освіти

Загальні правила поведінки :

1. Здобувач освіти дотримується вимог законодавства, моральних, етичних норм, поважає честь і гідність учасників освітнього процесу.
2. Цькування, бійки, залякування, лихослів'я та знущання над людиною є неприпустимими формами поведінки в закладі та за її межами.
3. Учень приходить до школи за 10 – 15 хвилин до початку занять, займає своє робоче місце, готує все необхідне до уроку.
4. Заклад освіти – територія, на якій не місце будь-яким видам зброї, у тому числі ножам, вибуховим, вогнебезпечним речовинам, газовим балончиками, алкогольним напоям, цигаркам, наркотикам, токсичним речовинам.
5. Здобувач освіти повинен отримуватися культури спілкування.
6. Висловлюючи свої погляди, учень має зважати на думку інших.
7. Вимикати телефон або переводити його у режим «без звуку» під час уроків, виховних годин, позакласних заходів, перебування в шкільній бібліотеці.
8. Фотографувати чи здійснювати відеозйомку мобільним телефоном учасників освітнього процесу лише за їхньої згоди.
9. Учень бережно ставиться до майна закладу освіти, дбає про чистоту та порядок свого робочого місця та території закладу .
10. Під час освітнього процесу покидати заклад та його територію можна лише з дозволу вчителів або медичної сестри (попередньо, узгодивши з батьками).

11. Пропуски уроків без поважних причин неприпустимі. У разі пропуску занять учень повинен пред'явити класному керівнику заяву від батьків (або особи, яка їх заміняє) або довідку від лікаря про причину відсутності на уроках.
12. Здобувач освіти має бути ввічливим у спілкуванні з усіма учасниками освітнього процесу, проявляти повагу до старших, піклуватися про молодших.
13. Учень дотримується правил особистої гігієни.
14. Здобувач освіти може брати участь у різних видах трудової діяльності, у позашкільній і науковій діяльності, передбаченій освітньою програмою.
15. Учень має дотримуватися правил безпеки життєдіяльності під час освітнього процесу та поза його межами.
16. Здобувач освіти обирає форми навчання факультативів, спецкурсів, позакласних занять.
17. Учень має право брати участь у роботі органів учнівського самоврядування закладу.
18. Здобувач освіти під час освітнього процесу користується навчально-виробничою, науковою, матеріально-технічною, культурно-спортивною, корекційно-відносною, лікувально-оздоровчою базою закладу.
19. Зовнішній вигляд учня має бути наближений до ділового стилю.
20. Здобувач освіти, який знайшов, на їхню думку, втрачені речі, повинен здати черговому, класному керівнику або дирекції закладу.

Поведінка на заняттях

1. На заняття приходити вчасно.
2. Відповідально ставитися до навчання.
3. Упродовж уроку поводитися ввічливо, поважати особистий простір учасників освітнього процесу.
4. Використовувати мобільні телефони, Інтернет-ресурси виключно з навчально-розвивальною метою.
5. Дотримуватися правил техніки безпеки під час освітнього процесу.
6. Урочний час використовувати з навчальною метою.
7. Про погане самопочуття повідомляти педагога.
8. Старанно виконувати домашні завдання.
9. Коректно відстоювати свою думку при обговоренні різних суперечливих і неоднозначних питань.
10. Дотримуватися порядку на робочому місці під час освітнього процесу.
11. На урок фізичної культури здобувач освіти приходить у спортивній формі та спортивному взутті.

Поведінка до початку, на перервах і після закінчення занять:

1. Час перерви - особистий час кожного здобувача освіти. Учень може проводити його по своєму розумінню, проте не повинен порушувати особистий

простір учасників освітнього процесу, дотримуючись правил безпечної поведінки.

4

2. Під час перерви здобувач освіти готує своє робоче місце до початку заняття за розкладом.
3. Рухатися коридорами, сходами, тримаючись правої сторони.
4. Під час перерви учень може вільно переміщатися закладом освіти, окрім тих місць, де їм не дозволено знаходитися в цілях безпеки.
5. Під час перерви здобувач освіти дотримується правил культури спілкування.
6. На перервах учень має звернутися до класного керівника, чергового учителя, дирекції школи, медпрацівників за допомогою, якщо проти нього здійснюються протиправні дії, або в нього погане самопочуття.
7. На перервах здобувач освіти може перебувати на спортивному майданчику (тільки за сприятливих погодних умов) у внутрішньому дворі школи, дотримуючись правил безпеки та вимог чергового вчителя.
8. Здобувач освіти після закінчення занять має дотримуватися правил поведінки на вулиці, на дорозі, у громадських місцях.

Поведінка учнів у їдальні

1. Під час відвідування їдальні належить дотримуватися хороших манер, поводитися пристойно, дотримуватися правил особистої гігієни.
2. Учень повинен шанобливо ставитись до працівників їдальні.
3. Здобувач освіти приходить у їдальню після закінчення уроку, дотримується черги при отриманні їжі.
4. Учень прибирає за собою столові прибори та посуд після вживання їжі.
5. Здобувач освіти дбайливо ставиться до майна їдальні.
6. Рекомендовано вживати їжу та напої, придбані в їдальні закладу.
7. Учень має реагувати на рекомендації чергового вчителя, працівника їдальні, педагогічного працівника.

Правила поведінки учнів під час екскурсії (подорожі)

1. Під час екскурсії (до місця перебування та назад) здобувач освіти дотримується громадського порядку, виконує правила дорожнього руху, протипожежної безпеки, безпеки життєдіяльності.
2. Учень має своєчасно виконувати розпорядження керівника групи та з його дозволу залишати місце перебування.
3. У разі поганого самопочуття негайно повідомити керівника групи.
4. Здобувач освіти повинен дотримуватися правил протипожежної безпеки під час розведення вогнища.
5. Учень повинен знати, що незнайомі предмети можуть бути вибухонебезпечними.
6. Паління, вживання алкогольних напоїв та купання в річці неприпустимі.

7. Учень під час екскурсії (подорожі) має з повагою ставитися до місцевих жителів, їх звичаїв і традицій.

5

8. Здобувач освіти має дбайливо ставитися до об'єктів природи, пам'яток історії та культури, прибирати за собою сміття та бережливо ставитися до довкілля.

9. Учасник екскурсії (подорожі) має право:

- на особисту безпеку, захист життя, здоров'я;
- брати участь у виборі теми та маршруту екскурсії, подорожі;
- при погіршенні стану здоров'я чи травмі припинити участь в екскурсії (подорожі) та звернутися за медичною допомогою.

Прикінцеві положення

1. За недотримання цих правил до здобувача освіти можуть бути вжиті такі заходи: усне зауваження, бесіда, індивідуальна бесіда з батьками учня (або особи, яка їх замінює), розгляд питання щодо порушень правил поведінки здобувачів освіти на засіданні ради профілактики правопорушень.

2. Ці правила розповсюджуються на всіх здобувачів освіти Тернопільської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 19 та є обов'язковими для виконання.